

ULBS

Universitatea "Lucian Blaga" din Sibiu

Anexa 2.

FIȘA DISCIPLINEI*

1. Date despre program

Instituția de învățământ superior	Universitatea Lucian Blaga din Sibiu
Facultatea	Facultatea de teologie ortodoxă „Andrei Șaguna”
Departament	Teologie Pastorală
Domeniul de studiu	Teologie
Ciclul de studii	2018-2020
Specializarea	

2. Date despre disciplină

Denumirea disciplinei	Istoria și evoluția anaforalei euharistice			
Codul cursului	Tipul cursului	An de studiu	Semestrul	Număr de credite
33.01.A.02.O.408a	O	1	2	6
Tipul de evaluare	Categoriza formativă a disciplinei (DF=fundamentală.; DD=domeniu; DS=specialitate; DC=complementară)			
Examen	C			
Titular activități curs	Prof. dr. Ciprian Ioan Streza			
Titular activități seminar / laborator/ proiect	Prof. dr. Ciprian Ioan Streza			

3. Timpul total estimat

Extinderea disciplinei în planul de învățământ – număr de ore pe săptămână				
Curs	Seminar	Laborator	Proiect	Total
1	1			2
Extinderea disciplinei în planul de învățământ – Total ore din planul de învățământ				
Curs	Seminar	Laborator	Proiect	Total (NOAD _{sem})
14	14			28

Distribuția fondului de timp pentru studiu individual		Nr.ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe		36
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren		30
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri		17
Tutoriat:		20
Examinări:		19
Total ore alocate studiului individual (NOSI _{sem})		122
Total ore pe semestru (NOAD _{sem} + NOSI _{sem})		150

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

Discipline necesare a fi promovate anterior	<ul style="list-style-type: none">Cunoștințe privind istoria bisericească universală
Competențe	Competențe de operare pe calculator (minimal: Word, Internet Explorer)

5. Condiții (acolo unde este cazul)

De desfășurare a cursului	<ul style="list-style-type: none">Participare activă
---------------------------	--

	<ul style="list-style-type: none">• Lectura suportului de curs
De desfășurare a sem/lab/pr	<ul style="list-style-type: none">• Lectura bibliografiei recomandate• Elaborarea și susținerea lucrărilor planificate• Participare activă

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none">• Familiarizarea cu textele cultice, pentru a înțelege evoluția și dezvoltarea lor.• Cunoașterea bibliografiei esențiale la această tematică.• Identificarea evoluției istorice a fiecărei părți a anaforei euharistice• Capacitatea de a stabili interdependența factorilor care au contribuit la fixarea în scris a Liturghiei creștine
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none">• Dezvoltarea capacității de comunicare, a asertivității;• Cultivarea capacităților creative, încurajarea gândirii flexibile;• Dezvoltarea abilităților de cooperare și muncă în echipă;• Stimularea interesului pentru profesiunea didactică;

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none">• Introducere în problematica Liturgicii comparate.• Cunoașterea principalelor lucrări scrise pe această temă.• Reliefaarea modului în care a apărut și evoluat Liturghia creștină.• Înțelegerea structurii primelor liturghii creștine.• Sublinierea continuității dintre cinele festale iudaice și liturghiile primelor secole
Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none">• Analiza și comentarea celor mai vechi texte euhologice cunoscute• Stabilirea structurii anaforei euharistice• Relaționarea și analiza comparată a anaforelor euharistice bizantine

8. Conținuturi

Curs		Nr. ore
Curs 1	Introducere generală; prezentarea structurii cursului.	1
Curs 2	Începuturile Liturghiei creștine. Originea și evoluția anaforei euharistice	1
Curs 3	Liturghia creștină și cultul iudaic	1
Curs 4	Istoria anaforei euharistice în primele trei veacuri (1)	1
Curs 5	Istoria anaforei euharistice în primele trei veacuri (2).	1
Curs 6	Liturghia creștină în secolele IV-VIII (1)	1
Curs 7	Liturghia creștină în secolele IV-VIII (2)	1
Curs 8	Liturghia creștină în secolele IV-VIII. (3)	1

ULBS

Universitatea "Lucian Blaga" din Sibiu

Curs 9	Anaforaia ritului liturgic bizantin	1
Curs 10	Anaforaia ritului liturgic antiohian	1
Curs 11	Anaforaia ritului liturgic alexandrin	1
Curs 12	Anaforaia ritului liturgic roman și galican	1
Curs 13	Liturgica comparată	1
Curs 14	Concluzii generale ale cursului.	1
Total ore curs:		14
Seminar/Laborator		Nr. ore
Sem 1	Istoria liturghiei creștine, între tradiționalism și modernitate	1
Sem 2	Originea și evoluția liturghiei creștine. Analiza datelor Noului Testament.	1
Sem 3	Originea și evoluția liturghiei creștine. Analiza datelor Noului Testament. (2)	1
Sem 4	Originea și evoluția liturghiei creștine. Analiza textelor patristice apostolice	1
Sem 5	Originea și evoluția liturghiei creștine. Analiza textelor patristice apostolice (2)	1
Sem 6	Evoluția Liturghiei creștine: de la improvizație la text scris	1
Sem 7	Evoluția Liturghiei creștine: de la improvizație la text scris (2)	1
Sem 8	Analiza structurii liturghiilor bizantine și a paternității lor	1
Sem 9	Analiza structurii liturghiilor bizantine și a paternității lor (2)	1
Sem 10	Cercetarea liturgică comparată.	1
Sem 11	Cercetarea liturgică comparată (2)	1
Sem 12	Accesul și folosirea textelor liturgice din baza de date TLG	1
Sem 13	Accesul și folosirea textelor liturgice din baza de date TLG (2)	1
Sem 14	7. Evaluare finală a orelor de seminar	1
Total ore seminar/laborator		14
Metode de predare		
conversația	dezbateră	explicația

Bibliografie

Referințe bibliografice recomandate	<p>LITURGHIERUL ORTODOX, București, 1974</p> <p>VINTILESCU, P., Anafora sau antidoron, Studii Teologice 1-2 (1954), p. 116-145.</p> <p>IDEM, Anaforaua sau ritul Sfintei Jertfe euharistice, Biserica Ortodoxă Română 7-8 (1961), p. 733-754.</p> <p>IDEM, Binația Liturghiei, ST 3-6 (1950), p. 125-136.</p> <p>IDEM, Contribuții la lămurirea unei controverse de tipic privitoare la vohodurile Liturghiei, ST 3-4 (1951), p. 121-166.</p> <p>IDEM, Contribuții la revizuirea Liturghierului român. Proscomidia. Liturgia Sfântului Ioan Gură de Aur, Studiu și text, București, 1931.</p> <p>IDEM, Diptice sau pomelnice, Pitești, 1926.</p> <p>IDEM, Expresiunea "slujba cuvântătoare" din Liturghierul român, București 1939.</p> <p>IDEM, Funcțiunea catehetică a Sfintei Liturghii, ST 1-2 (1949), p. 17-33.</p> <p>IDEM, Funcțiunea eclesiologică sau comunitară a Liturghiei, în: BOR 1-3 (1946), p. 1-20.</p> <p>IDEM, Încercări de istorie a Liturghiei Liturgia creștină în primele trei veacuri, București, 1930.</p> <p>IDEM, Însemnări pentru o nouă ediție a Liturghierului, București. 1947.</p> <p>IDEM, Liturgia credincioșilor privită istoric în structura și rânduiala ei, BOR 1-3 (1943), p. 33-85.</p> <p>IDEM, Liturghierul explicat, București, 1998.</p> <p>BRANIȘTE, E., Cultul Bisericilor creștine vechi din Orient. Liturghiile riturilor orientale, Ortodoxia 1 (1966), p. 85-131.</p> <p>IDEM, Explicarea Sfintei Liturghii după Nicolae Cabasila (teza de doctorat), București, 1943, XV1+238 p.</p> <p>IDEM, Tâlcuirea dumnezeieștii Liturghii de Nicolae Cabasila. Traducere din grecește și studiu introductiv, București. 1946, VIII+133 p; reeditată la București în 1980 și 1997</p>
Referințe bibliografice suplimentare	<p>M. Arranz, <i>L'Économie du salut dans la prière du PostSanctus des anaphores de type antiochéen</i>, La Maison-Dieu 106 (1971), p. 46-75.</p> <p>A. Baumstark, <i>Liturgie comparée. Principes et Méthodes pour l'étude historique des liturgies chrétiennes</i>. Troisième édition revue par Dom Bernard Botte O. S. B., Chevetogne, 1953</p> <p>A. Bouley, <i>From Freedom to Formula. The Evolution of the Eucharistic Prayer from Oral Improvisation to Written Texts</i> (=Catholic University of America. Studies in Christian antiquity 21), Washington, 1981</p> <p>L. BOUYER, <i>Eucharistie. Théologie et spiritualité de la prière eucharistique</i>, Tournai, 1966; a apărut și în engleză: <i>Eucharist: Theology and Sprituality of the Eucharistic Prayer</i>, Notre Dame, 1968</p>

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

Se realizează prin contacte periodice cu acesteia în vederea analizei problemei.

10. Evaluare

Tip activitate	Criterii de evaluare	Metode de evaluare	Ponderea în nota finală	Obs.**
Curs	Volumul și corectitudinea cunoștințelor	Lucrare scrisă	30	CPE
	Rigoarea științifică a limbajului	Lucrare scrisă	10	

ULBS

Universitatea "Lucian Blaga" din Sibiu

	Organizarea conținutului	Lucrare scrisă	10	
Seminar	Întocmirea și susținerea unui referat, a unei aplicații	Verificare orală Formă alternativă de evaluare-Fișă de evaluare seminar	40	CPE
	Participare activă la seminarii	Fișă de evaluare seminar	10	
Standard minim de performanță				
50% rezultat după însumarea punctajelor ponderate conform pct.10.3				

(*) Fișa disciplinei cuprinde componente adaptate persoanelor cu dizabilități, în funcție de tipul și gradul acestora.

(**) CPE – condiționează participarea la examen; nCPE – nu condiționează participarea la examen; CEF - condiționează evaluarea finală;

Data completării: 24.09. 20 20

Data avizării în Departament: 5.10. 20 20

	Grad didactic, titlul, prenume, numele	Semnătura
Titular disciplină	Prof. dr. Ciprian Ioan Streza	
Director de departament	Prof. Dr. Paul Brusanowski	

